

[Eva Møller]

første åbningstale i 1982 lagde op til, nu er godt på vej til at blive iklædt kød og blod.

I den konservative folketingsgruppe finder vi det umådelig vigtigt, at folketinget – specielt i tider, hvor de økonomiske ressourcer er begrænsede – får lejlighed til at ytre sig om, hvordan man ønsker forskningen styret, hvilke områder der i særlig grad skal styrkes, og hvilke der skal drosles lidt ned.

Det skal naturligvis fortsat primært være således, at de enkelte universiteter og højere læreanstalter inden for deres budgetter selv prioriterer og styrer anvendelsen af midlerne både til undervisning og forskning og til de forskellige forskningsområder; men det er, ved vi, en vanskelig sag, til tider måske endda uløselig. Derfor er det vor forpligtelse som politikere at give nogle signaler, der kan styres efter.

En del af de vanskeligheder, universiteterne og de højere læreanstalter har med at foretage besparelser, hvad enten disse er generelle eller specifikke, bl.a. for at give plads til nye forsknings- og undervisningsområder, skyldes efter min opfattelse dels styrelsesloven med dens tunge administration, dels de meget faste budgetrammer baseret på SL-ratio. Jeg er derfor glad for, at ministeren har nedsat et udvalg, der skal komme med et oplæg til en ændret styrelseslov, ligesom jeg finder det væsentligt, at man gennem særlige bevillinger giver mulighed for at styrke eller opbygge enkelte forskningsområder.

Jeg er vidende om, at det kan være svært at foretage sammenligninger i budgetter og udgifter lande imellem på grund af forskellig administration og lovgivning, men alligevel er det rimeligt at påpege, at Danmark i mange år har anvendt en mindre del af bruttonationalproduktet på forsknings- og udviklingsarbejde end de lande, vi med rimelighed kan sammenligne os med. Jeg er glad for, at regeringen nu er ved at rette op på denne skævhed gennem øgede bevillinger til forskningen.

Den positive holdning over for forskningen, den herved i besparelestider tilkendegiver, skal regeringen ikke have utak for. Den er nødvendig under hensyn til Danmarks stade og omdømme som kulturnation og for at udnytte vor i sammenligning med andre lande veluddannede arbejdskraft og vores specielle virksomhedsstruktur til hurtige om-

stillinger og til nicheproduktion inden for erhvervslivet.

Det konservative folkeparti kan helt tilslutte sig den foreslåede fordeling af de øgede ressourcer, af hvilke der specielt er øgede bevillinger til apparaturfornyelse – en fornyelse, vi nødvendigvis må fortsætte i de kommende år – til nye forskerstillinger og til særlige områder. Også her hilser vi med tilfredshed, at folketinget nu politisk spiller ud med retningslinjer for forskningens udvikling.

En udbygning og styrkelse af grundforskningen er væsentlig og nødvendig for ikke at bremse op for nye ideer og områder og for ikke at sætte grænser for udviklingen af ny viden. Jeg finder det her væsentligt at gøre opmærksom på, at det er endog meget vanskeligt at udtale sig om nødvendigheden eller nytten af ny forskning. Således udtalte H. C. Ørsted i sin tid om sin opdagelse af elektromagnetismen, at han såmænd ikke troede, den nogen sinde kunne få praktisk anvendelse. Noget tilsvarende har været karakteristisk for en stor del af den forskning, Niels Bohr og hans efterfølgere har udført inden for den moderne kernefysik. Derfor skal der fortsat ydes grundforskningen gode vilkår, hvis vi vil bevare vor traditionelle fremtrædende plads på en række forskningsområder.

I den forbindelse vil jeg også understrege vigtigheden af dansk deltagelse i en række internationale forskningsprojekter. Forskningsudvalget besøgte under sit studiebesøg i England JET-projektet og fik her indsigt i den betydning, det har, dels generelt, dels specielt for den engelske forskning, og det underbyggede mit ønske om, at Danmark fortsat skal arbejde for at få det fælles europæiske synkrotronstrålingscenter placeret i Danmark.

Det konservative folkeparti er taknemmelig for den fremtrædende plads i ministerens redegørelse, humaniora har fået, og vi vil endog meget gerne medvirke til gennemførelse af et kommende humanistisk forskningsprogram. Vi finder det væsentligt for ethvert folk, at det kender sin kulturelle baggrund. Kun derved bliver man ikke et lét bytte for udefra kommende strømninger, og kun derved bliver man en værdifuld partner i samarbejdet med andre nationer. Vi vil derfor gerne fremme enhver forskning i dansk sprog, kultur, livsholdning og traditioner, også for